

Asia: VN/11878/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Palvelualojen työnantajat Palta ry on tutustunut luonnokseen hallituksen esitykseksi. Jakeluvelvoitteen alentaminen on osa laajempaa hallituksen varautumisen ministerityöryhmässä päätettyjä toimia, joilla pyritään hillitsemään polttoaineiden hinnannousua liikennealalla.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 on vaikuttanut merkittävästi energiahintoihin. Sodalla on ollut huomattava vaikutus etenkin polttoaineiden hintoihin, mikä on lyhyellä aikavälillä aito ja iso ongelma kuljetusyrityksille ja näiden palveluja tarvitseville yrityksille. Rajusti kohonneiden polttoaineiden hinnat uhkaavat Suomen logistista kilpailukykyä, nostavat inflaatiota ja kuluttajahintoja sekä heikentävät merkittävästi kuluttajien ostovoimaa.

Toimenpiteitä alentaa tai hillitä polttoaineiden rajua nousua tarvitaan maan hallitukselta. Sekoitevelvoitteen laskeminen on yksi osa tätä keinovalikoimaa. Palta toteaa, että hallituksen esitykseen sisältyy hintoja oletettavasti alentavien seikkojen lisäksi huonoja puolia tai riskejä, mitkä on hallituksen esityksessä näkemyksemme mukaan asianmukaisesti todettu.

Hintavaikutuksen toteutumiseen arvioidun suuruisena (esim. diesel noin -12 snt/l) ja sen ajankohtaan sisältyy suuria epävarmuuksia. Vaikutuksissa voi olla merkittäviä jakelijakohtaisia eroja, eikä jakeluvelvoitteen lasku takaa sitä, että polttoaineen hinta laskee toivotusti.

Jakeluvelvoitteen tilapäisellä laskulla on myös merkittäviä negatiivisia vaikutuksia hallituksen liikenteeltä ja logistiikalta edellytettävien päästövähennystavoitteiden saavuttamiseen vuoteen 2030

mennessä. Tieliikenteen päästöt olivat vuonna 2020 noin 10,4 miljoonaa CO2 tonnia. 7,5 %-yksikön alennus lisää hallituksen esityksen mukaan päästöjä vuosittain vajaalla 800 000 CO2 tonnilla. Vuosien 2022 ja 2023 jakeluvuoroituksen alennus vaikuttaa siten päästöjä lisäävästi yhteensä yli 1,5 miljoonaa CO2 tonnia, mikäli yhtiöt jakelevat uusiutuvia polttoaineita velvoitteen mukaisesti.

Jos jakeluvuoroitetta nyt lasketaan hallituksen esityksen mukaisesti tilapäisesti polttoaineiden hinnan rajun hintapiikin hillitsemiseksi, Palta pitää hyvänä, että vuosien 2022 ja 2023 jakeluvuoroituksen laskun johdosta saavuttamatta jääneet päästövähennykset kompensoidaan jakeluvuoroituksen säädettyä nopeammilla korotuksilla vuoteen 2030 mennessä. Keskeistä on se, että nyt tehtävillä lyhytaikaisilla muutoksilla ei myöhennetä liikenteelle ja logistiikalle asetettuja päästövähennystavoitteita vuodelle 2030. Kun elinkeinoelämä ml. kuljetusala on tästä tietoinen, pystyvät ne ottamaan tulevat kiristykset paremmin huomioon tulevaisuussuunnitelmissaan.

Palta toteaa, että hallituksen esityksellä on valitettavia ja merkittäviä negatiivisia vaikutuksia Suomen liikenteen ja logistiikan päästövähennystavoitteiden saavuttamiseen. Ukrainan sodan aiheuttamassa varsin poikkeuksellisessa tilanteessa, hallituksen esityksen polttoaineiden hinnan nousun hillitsemiseksi voidaan katsoa olevan perusteltu, mikäli se ei johda liikenteen ja logistiikan päästövähennystavoitteiden saavuttamisen siirtymiseen tai vesittymiseen.

Kunnioittavasti,

Tatu Rauhamäki

Johtaja, elinkeinopolitiikka

Petri Laitinen

Liikenteen ja logistiikan toimialapäällikkö, elinkeinopolitiikka

Rauhamäki Tatu
Palvelualueiden työnantajat Palta ry.

Laitinen Petri

Palvelualojen työnantajat Palta ry.